

Konzultace k jednotné žádosti 2025

- Ing. Jaroslava Šamsová
 - +420 604 205 690
 - samsova@volny.cz

Webináře k podmínkám SZP 2025

- **základní informace o podmínkách a změnách oproti 2024**
- **ALE:**
 - pro řadu NV není uzavřený legislativní proces
 - prezentace nemůže obsáhnout veškerý detail
- předpokládané přijetí právních předpisů – konec I. Q 2025
- průběžné uveřejnění metodických příruček k podmíněnosti a přímým platbám

Aktivní zemědělec

- zemědělský podnikatel, evidence alespoň 1 ha nebo 1 VDJ
- vícekriteriální posouzení na základě dat z předchozího roku:
 - do 5.000 € přímých plateb
 - některá z činností nad rámec základních - intenzita zvířat, podíl VCS, **alespoň 10 % kultury „S“ v EZ**
 - stačí splnit 1 z variant
 - **příjmový test** - zemědělské příjmy představují alespoň 30 % všech – posuzován poslední účetně uzavřený rok
- dokládá se k jednotné žádosti:
 - zprávou auditora
 - alternativně formulářem výpočtu + daňové přiznání a doklady o příjmu na min. 30 %
 - **! soupis daňových dokladů**
- podmínka se posuzuje průběžně za kontrolní období příslušné platby – pozor na ukončení / přerušeni zemědělské činnosti

DEKLARACE

- **doplněna deklarace odrůdy máku** - souvisí se změnou zákona k omamným látkám, nahrazuje povinnost oznamování celním orgánům

redistributivní platba

- platba „na první hektary“, na max. 150 ha
- navazuje na základní platbu

• V řešení případy odvolacích řízení

- Podezření na „obcházení“ podmínek
- **Nutnost posuzování dle evropské legislativy**
- Posuzovány vlastnické / řídicí vazby, převody pozemků, deklarované postupy hospodaření, časová řada užívání a hospodaření atd.

Platba vázaná na produkci

• platba na dojnice:

- **dopřesněny požadavky** ke schématům kvality
- **beze změny postupů v předtiscích**
- k prokázání není nutné **nic dokládat** – kontroly v rámci předtisku

• platba na škrobové brambory:

- **upraven postup předkládání faktur** na sadbu do 31. 1. následujícího roku, spolu s potvrzením škrobárny (praxe do r. 2023),
- nebo v rámci kontroly na místě

• platba na zeleninu:

- **doplněny nové zeleninové druhy** – pažitka jednoletá / víceletá, batáty, kozlíček polníček
- včetně úpravy minimálního výsevku / sadby a vegetačního období

- **EKOPLATBA:**

- dílčí úpravy základní a prémiové ekoplatby
- sjednocení kontrolního období na 30. 9.
- spouští se ekoplatba na udržitelné hospodaření s živinami
- doplněny 3 nové ekoplatby
 - podpora nových krajinných prvků
 - podpora údržby krajinných prvků
 - podpora pásového střídání plodin

Zemědělská kultura	Kontrolní období (KO)	
	Od:	Do:
Trvalý trvaný porost	data podání žádosti	<ul style="list-style-type: none"> do 30. 9. roku podání žádosti pro užívání v LPIS
Standardní orná půda	data podání žádosti	<ul style="list-style-type: none"> 30. 9. roku podání žádosti pro užívání v LPIS (DPB bez ochranného pásu podél vody – OCHPVOD) 31.10. DPB s OCHPVOD <p><u>Výjimky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> R na G/T v kombinaci s AEKO zatravněním R na T – plnění podmínky zatravnění
Úhor	data podání žádosti	<ul style="list-style-type: none"> 15.08. roku podání žádosti pro užívání v LPIS 1.2. do 15.8. roku podání žádosti zákaz sklizně nebo pasení porostu: zemědělská údržba, zákaz aplikace přípravků na ochranu rostlin, zákaz aplikace hnojiv
Travní porost	data podání žádosti	<ul style="list-style-type: none"> 31.8. roku podání žádosti pro užívání v LPIS <p><u>Výjimky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Přeměna na trvalý travní porost Přeměna plochy o výměře nejvýše 0,1 ha Přeměna na ornou půdu / EZ
Trvalé kultury	data podání žádosti	<ul style="list-style-type: none"> 30.09. roku podání žádosti pro užívání v LPIS (školka specificky možná změna kultury po 31. 8.)

- NEPRODUKČNÍ PLOCHY:

- vyčlenění **5 %** výměry R/U/G
- není dílčí % pro úhory, jsou započítatelné všechny typy ploch, jen pro **MPL limit max. 60 %**
- koeficient pro **MPL 0,3**
- koeficient pro **PVN 0,5**
- koeficient pro **nektarodárný úhor 1,5**
- revize koeficientů pro KP, nový KP = 3
- koeficienty se používají jen pro účely naplnění podílu neprodukčních ploch x platba na výměru je na reálnou plochu
- **zrušena podmínka dvouletého trvání zeleného úhoru**

- **Vyčlenění ochranného pásu podél vodního toku**
- Na všech DPB /R ve vzdálenosti do 6 m od vody, pás minimálně 6 m široký
- Povinná plocha vymezena v LPIS; **předmětem aktualizace DPB**
- Splnění podmínek = založení a udržování pásu na **min. 90 % plochy**
 - **Porost pro ochranný pás:**
 - od 1. června do 31. října souvislý porost plodiny
 - trávy (případně směsi s vybranými PVN - maximálně z 10 %)
- **údržba** sečí nebo mulčování v termínu do 31. srpna

Základní celofaremní ekoplatba - T

- **Provedení údržby, ponechání nepokosených ploch**
- **Zpětné zatravnění do 31. 10.**
 - zatravnění environmentálně citlivých ploch a NATURA
 - zatravnění **ploch vymezených jako půda bohatá na uhlík**
 - = nový DZES 2, plochy vymezené v LPIS
 - DPB evidované v LPIS na žadatele ke dni podání žádosti
 - které historicky byly evidované v kultuře T /ECP nebo DZES 2
 - následně byly přeměněny na jinou kulturu
 - **povinnost se váže k ploše, pokračuje v čase**
- **Zatravnění náhradou do 31. 10.**
 - všechny ostatní T
 - DPB evidované v LPIS na žadatele od data podání žádosti předchozího kalendářního roku do data podání žádosti
 - které byly evidované v kultuře T a následně byly přeměněny na jinou kulturu
 - **povinnost se váže k výměře a dotačnímu roku**
- **není možná změna na U, proběhly zpětné změny z T na U**

ekoplatba – prémiový stupeň

2 podmínky souběžně:

Vyčlenění neproduktivních ploch

- alespoň 7 %, z toho alespoň 2 % nadstavbové
- pouze úhory, ochranné pásy nebo krajinné prvky
- nadstavbové prvky = liniové prvky a krajinné prvky
- možné podpořit **až 10 % nadstavbových ploch**
- **zrušen limit šíře 30 m** na AEKO plochy

Ochranné pásy podél vodních toků

- na DPB ve vzdálenosti do 10 m od vody
- alespoň 12 m široké, travní směsi – předpoklad víceletého porostu, nehnojené, bez POR

Doporučení EK do budoucna – navýšit sazbu

- **EKOPLATBA NA PODPORU PÁSOVÉHO STŘÍDÁNÍ PLODIN:**

- posouzení souladu s certifikovanou metodikou pro pásové střídání plodin Státním pozemkovým úřadem
- způsobilé DPB: **nad 4 ha + v SEO / MEO-VR**
- ověřuje se:
 - vhodnost plodin, protierozní opatření
 - geoprostorové umístění pásů
 - rozvržení neprodukčních ploch
- dokončuje se aplikace k rozvržení a odkontrolování správného nastavení parametrů – na webu SPÚ
- **příloha k JŽ = potvrzení SPÚ**
- **do 30. 11. potvrzení SPÚ o správném provedení**

- **EKOPLATBA NA PODPORU UDRŽITELNÉHO HOSPODAŘENÍ S ŽIVINAMI:**
- bilanční hospodaření s dusíkem a fosforem – průměr na 1 ha orné půdy
- cíl = udržovat **vhodný obsah fosforu v půdě a nepřehnojovat dusíkem**
- **Fosfor**
 - pro nahrazení fosforem stanoveny koeficienty - při průměrném nahrazovacím koeficientu pod 0,3 nelze o ekoplatbu žádat
 - odběr - na základě produktů sklizených v kalendářním roce 2024, dodání - za hospodářský rok 2024/2025
- **Dusík**
 - max. limit bilančního přebytku = 60 kg N / ha orné půdy
 - dodání - za hospodářský rok 2024/2025, odběr - na základě produktů sklizených v kalendářním roce 2025

krajinné prvky – změna evidence v Ipis

- dosud rozlišovány:

- KP „vnitřní“ – na ploše dílu půdního bloku, obklopeny zemědělsky obhospodařovanou půdou
- KP „vnější“ – nejsou součástí plochy DPB, není nárok na platbu

- od roku 2025 změna pojetí:

- zohlední se a do plochy DPB zahrnou i krajinné prvky dosud posuzované jako „vnější“
- alespoň **50 %** výměry KP bylo historicky zemědělsky obhospodařovanou plochou
- je prokázán **právní důvod užívání**

Ekoplatba na výměru nově založených krajinných prvků

- platba na výměru nového KP – ne na založení samotné, minimální výměra 100 m²
- vznik KP po 1. 1. 2025, datum vzniku evidován v LPIS
- platba omezena na max. 50 % výměry půdy evidované v LPIS

EKOPLATBA NA ÚDRŽBU KRAJINNÝCH PRVKŮ

- platba na výměru evidovaného KP, minimální výměra 100 m²
- podmínky = udržovat KP v dobrém stavu:
 - seč nebo spasení části travobylinné plochy KP
 - dosazení chybějících / odumírajících dřevin
 - výchovný řez, ochrana sazenic proti okusu
 - odstranění invazivních rostlin, odstranění odpadu

podmíněnost

- **DZES 2 – OCHRANA PŮD BOHATÝCH NA UHLÍK:**
- plochy vymezené v **LPIS** jako „polygony“
- podmínky pro kultury T a R – vazba na další DZES
 - **zákaz rozorání na T**
 - výjimky KP; KPÚ; 0,1 ha
 - **pokryvnost na R do 31. 12.**
 - **zákaz orby na R**
 - plochy nad 1 ha
 - (zákaz zřízení nové meliorace)

DZES 5 - Historický kontext

- DZES 5 v předchozím období byl – míra smyvu 17 t/ha (cca 25 % orné půdy)
- při schvalování Strategického plánu požadavek na sladění parametrů míry smyvu s tzv. protierozní vyhláškou – 9 t/ha
 - vyžádal si SEA hodnotitel a ŽP, dále EK vyzvala k ještě přísnějšímu režimu, než je PEV, vyšší účinnost DZES 5 dlouhodobě prosazovaly environmentální nevládní organizace
- ustavena **odborná pracovní skupina** za účasti akademické sféry, zemědělské praxe i environmentálních organizací
- 2023 a 2024 připraveno **revidované nastavení DZES 5**
 - rozšíření ploch pro DZES 5, úprava kategorií pozemků, revize půdoochranných technologií
- účinnost nové vrstvy v LPIS a nových půdoochranných technologií schválena ve Strategickém plánu **od 1. 7. 2025.**

DZES 5 - Stav příprav II. pol. 2024

- návazně na modifikaci SP
 - upraveno nařízení vlády k podmíněnosti
 - aktualizována metodická příručka pro zemědělce
 - zahájeno proškolení zemědělských poradců.
- s narůstající informovaností se zemědělské organizace obrátily na pana ministra se **žádostí o přehodnocení nastavení**
- vzneseny připomínky:
 - nadměrně komplikovaný systém, nízká srozumitelnost pro zemědělce
 - ve specifických situacích si nastavení vyžaduje velmi nákladné řešení
 - byrokratická zátěž a komplikovaná proveditelnost.

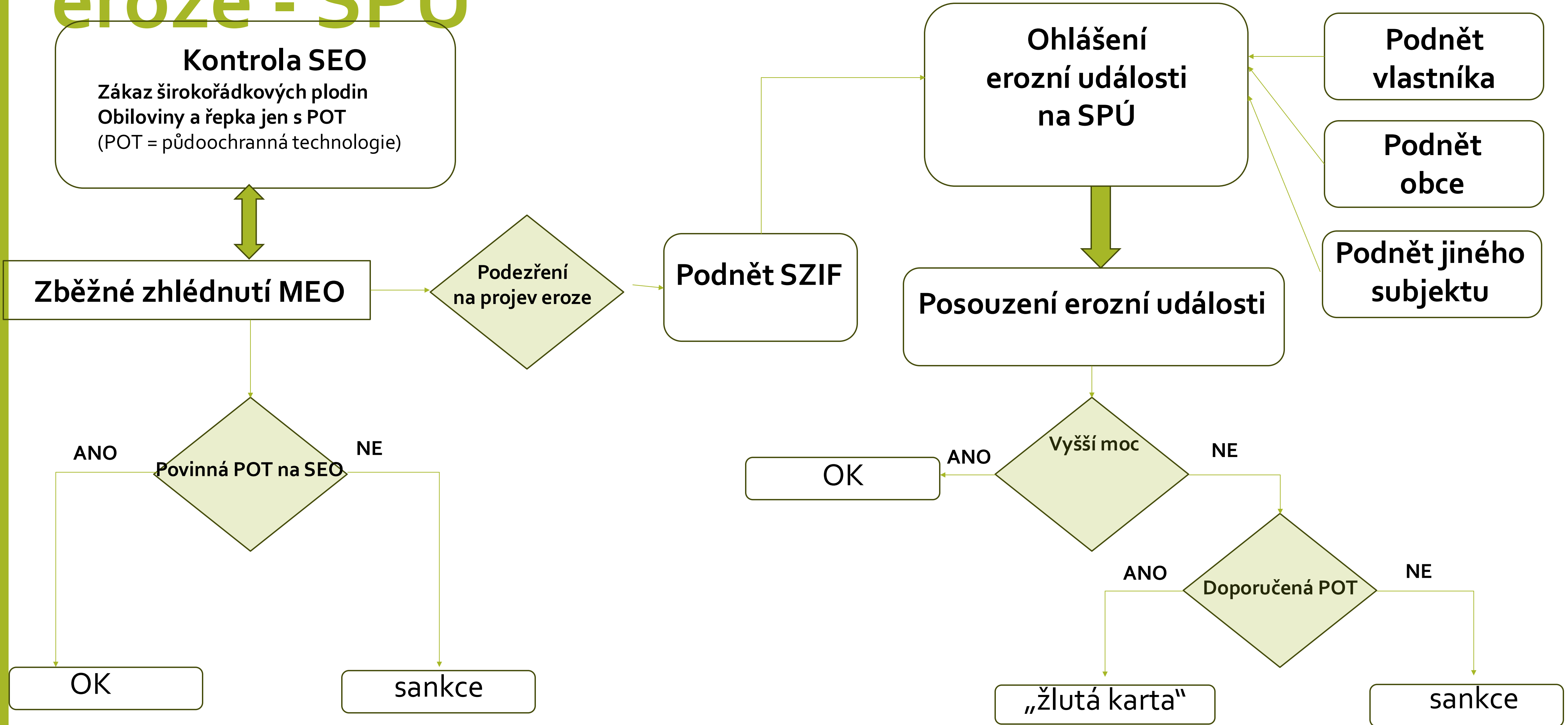

Návrh na úpravu dzes 5

- návrh po detailní technické diskusi se všemi zaangażovanými partnery Strategického plánu:
 - pro plochy MEO I a MEO II využít **Monitoringu eroze**
 - umožnit volbu protierozního opatření dle vlastního uvážení
 - **cíl = zabránění vzniku erozní události**
 - výskyt erozní události = porušení DZES 5 (pokud nebylo přijato dostatečné protierozní opatření)

Kontrola DZES 5 - SZIF eroze - SPÚ

Monitoring

Dzes 5 - Souhrn podmínek

- **Silně erozně ohrožené plochy:**

- Zákaz pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, brambory apod.)
- Povinnost realizovat půdoochrannou technologii pro řepku a jarní obiloviny
- Kontroly zajišťuje SZIF

- **Mírně erozně ohrožené plochy s vysokým rizikem**

- Doporučení realizovat půdoochrannou technologii pro řepku a jarní obiloviny
- Doporučení realizovat půdoochrannou technologii pro širokořádkové plodiny
- Kontroly prostřednictvím Monitoringu eroze

- **Mírně erozně ohrožené plochy s nízkým rizikem**

- Doporučení realizovat půdoochrannou technologii pro širokořádkové plodiny
- Pěstování řepky a obilovin bez omezení
- Kontroly prostřednictvím Monitoringu eroze

Dzes 5 - diskutovaná témata

- **Vyšší moc:**

- Potřeba zohlednit 2 kritéria:
 - úroveň konkrétního klimatického jevu
 - dlouhodobý postup hospodaření

- **Žlutá karta:**

- Doporučení realizovat půdoochrannou technologii
- Možnost „autorizovaného“ sestavení managentu nejvhodnějšího pro daný pozemek

- **Porušení:**

- Váže se ke konkrétnímu DPB
- Posuzuje se souhrnně za hospodářský rok, nezohlední se opakování v 1 osevu

• DZES 5 - CÍLE A PŘÍNOSY NAVRHOVANÉ ÚPRAVY

- **posílit odpovědnost zemědělců za ochranu půdy** oproti dosud uplatňovanému restriktivnímu nastavení
- minimalizovat administrativní zátěž
- využít běžící systémy protierozní ochrany = **Monitoring eroze**
- umožnit flexibilitu zemědělců pro individuální řešení protierozní ochrany pro daný pozemek s ohledem na jeho tvar, umístění, geografickou polohu, půdní vlastnosti apod.
- odstranit duplicity v systémech ochrany půdy, tzn. mezi DZES 5 a protierozní vyhláškou
- **cílíme na výsledek, nikoliv preventivní postup**

Podmíněnost

- **SOCIÁLNÍ KONDICIONALITA:**

- požadavky v oblasti zaměstnanosti a ochrany zdraví a bezpečnosti práce
- obecně za ČR nesouhlas se zavedením
 - X nezbytné z evropských předpisů
 - **platné, běžně kontrolované požadavky, žádné duplicity**
kontrol, přebírání výsledků z pravomocných rozhodnutí
- sankční postup:
 - uplatní se při národní sankci nad 30 000 Kč = 3 % plateb SZP
 - navýšení při národní sankci nad 300 000 Kč = 5 % plateb SZP

- **DOPORUČENÍ K JEDNOTNÉ ŽÁDOSTI**

Zkušenosti z odvolacích řízení

- projít softwarové kontroly DZES 7
 - ! sankce za opakované porušení = 10 %, navyšuje se
- pečlivě projít JŽ (deklarace k zatrávnění, správná deklarace plodin atd.)
- hlídat kontrolní období - snaha sjednotit na 30. 9., ale není 100% pravidlem
- sledovat a reagovat na upozornění (nálezy AMS, oznámení ke končícím kontrolním obdobím atd.)
- včas ohlásit vyšší moc